

Socialnämnden

Telefon
0141-225300
Mobiltelefon

Telefax

e-postadress
per-olof.andersson@motala.se

Diarienummer 16/SN 0143

Rapport HVB Kartorp

Sammanfattning

Med anledning av att socialkontoret under flera år dragits med höga kostnader för HVB-placeringar gavs socialförvaltningen våren 2015 uppdrag att undersöka möjligheterna för Motala kommun att starta ett HVB i egenregi. Detta ledde till att HVB-Kartorp startades i juni 2017. Satsningen fick inte den effekt som var planerad. I dagsläget bedöms det inte möjligt att driva Kartorp vare sig kvalitetsmässigt eller ekonomiskt försvarbart. De ekonomiska medel som avsats kan bättre disponeras genom att används till andra insatser

Förslag till beslut

1 Socialnämnden beslutar att HVB-Kartorp läggs ned då det inte finns möjlighet att driva verksamheten kvalitetsmässigt och ekonomiskt försvarbart.

Bakgrund

Uppföljning av HVB-Kartorp

Genomförande

Samtal med ledning personal på Kartorp

Samtal med Elevhälsochef

Samtal med ledning och socialsekreterare socialkontoret

Genomgång av ekonomi med förvaltningsekonom och enhetschef Kartorp

Enkäter till socialkontoret och Kartorp

Bakgrund

Med anledning av att socialkontoret under flera år dragits med höga kostnader för HVB-placeringar fick administrativ chef på socialförvaltningen våren 2015 uppdrag att undersöka möjligheterna för Motala kommun att starta ett HVB i egenregi. Administrativa chefen

presenterade en förstudie för socialförvaltningens ledningsgrupp i slutet av augusti 2015. I november 2015 gavs uppdrag till ledningsgruppen för samverkansöverenskommelsen som finns mellan socialförvaltning, bildningsförvaltning och Region Östergötland påbörja arbetet med att starta ett HVB. En partsammansatt arbetsgrupp sattes samman med representanter från socialförvaltningen, bildningsförvaltningen och regionen. Uppdraget innebar att definiera målsättning, definiera målgrupp, möjlig omfattning, beskriva hur samverkan ska ske utifrån varje parts ansvar, definiera metodik samt bedöma föreslagen fastighets funktionsduglighet för verksamheten. Målgruppen bedömdes i första hand utgöra pojkar och flickor, 13-18 år, med företrädesvis neuropsykiatrisk diagnos och/eller beteendeproblematik.

Ansvarsfördelning

Fokus har varit att möjliggöra en mer strukturerad insats för barn och familj där socialförvaltningens, bildningsförvaltningens och Region Östergötlands insatser formas till en helhetsinsats som stöd till familj och barn. Målsättningen är att inte bryta redan fungerande strukturer exempelvis avseende skola och fritid. Region Östergötland har i arbetet beskrivit att de ska utse särskilda kontaktpersoner för god kontinuitet. Detsamma gäller bildningsförvaltningen där skolfam-modellen kommer ligga till grund. Personalen på HVB kommer utgöras av föreståndare, behandlingssekreterare samt behandlingspedagoger och ungdomspedagoger. Arbetet sker i nära samarbete med ansvarig socialsekreterare. Att placeringen sker i Motala kommun möjliggör en mer strukturerad och genomförbar helhetsinsats runt barnet och dennes familj. Familjen involveras mer och stöd kan ges parallellt för att stärka föräldraförmågan. Detta kan medföra kortare placeringar. Kostnaderna för behandling och skolgång stannar i kommunen istället för att vårdavgift och skolpeng betalas till externa utförare. Eventuellt pågående insatser av Region Östergötland kan fortgå och etablerad kontakt behöver inte avbrytas.

Den preliminära kostnaden för driften av HBV i egen regi beräknades till mellan 2 700 – 3 500 kr per dygn. Faktorer som påverkar den faktiska kostnaden är bl.a. beläggning, möjlighet till jour och hur den unges skolgång är utformad. Antalet årsarbetare beräknades till 9-11 st exklusive föreståndare. Finansieringen skedde genom att lyfta 5 383 tkr ur den ramförstärkning för insatser rörande barn och unga som socialkontoret erhållit till SRV.

Verksamheten kom att bedrivas i tidigare Kartorpsenhetens lokaler. Fastigheten är uppdelad i två hus och det planerades för åtta platser totalt. Insatsen förväntades innefatta dels möjlighet till placering och dels möjlighet till utredningsplatser. Initialt bedöms det finnas behov av två utredningsplatser men detta kan ändras över tid.

Föreståndare för HVB-Kartorp anställdes i slutet av 2016 för att konkret arbeta med behandlingsstrategier, färdigställande av lokaler, rekrytering av personal, mm. I juni 2017 startade Kartorps verksamhet.

Uppföljning av HVB-kartorp

I maj 2018 uppdrogs till undertecknad att följa upp verksamhet HVB Kartorp.

Verksamheten präglades från första början av motgångar, så väl praktiska som samverkansproblematik.

Huskropparna

Kartorp består av två huskroppar. Ganska omgående visade det sig att det ena huset var kraftigt fuktskadat – trots att ombyggnation gjorts – och omfattande reparationer var nödvändiga. Reparationsarbetena startade under hösten och var klara vid årsskiftet 2017/2018. Konsekvenserna av detta var att antalet boende kunde vara max fyra ungdomar, men det var aldrig fler än tre samtidigt.

Samverkan med delaktiga aktörer

Insatsen Kartorp planerades under lång tid, trots det fanns brister i samsyn vid starten och under hela hösten 2017. Det gällde framförallt vilka omvårdnadsbehov den enskilde kunde ha för att bli mottagen på Kartorp. Olika åsikter fanns bland samtliga berörda aktörer vad var och en skulle bidra med och hur insatserna skulle genomföras. Förväntningarna mellan parterna var också väldigt olika. Under hösten 2017 genomfördes olika möten för att komma tillrätta med problematiken men tyvärr lyckades det inte genomföras en långsiktig lösning.

Kostnader

Den planerade dygnskostnaden bedömdes variera mellan 2 700 – 3 500 kr per dygn beroende på antal placerade och insatsens behov. Sammantaget hamnade dock kostnaden på ca 6 000 kr per dygn och ibland mer. Kostnaden för ett externt HVB ligger ungefär i snitt på 4 500 kr. Vidare kom de tilltänkta utredningsplatserna inte igång. Föreståndare och medarbetare ville inför 2018 utöka bemanningen ytterligare. Ekonomiska medel fanns inte för det varför det planerade platsantalet istället sänktes från åtta till sex personer vilket även på sikt skulle medföra att vårdkostnaden per plats skulle bli hög.

Summering

Satsningen på Kartorp fick inte den effekt som var planerad. Syftet var att ge en samlad effektiv vård på hemmaplan till en lägre kostnad. Vården blev inte i den omfattning som var planerad och kostnaden blev avsevärt högre. Flera kommuner har försökt driva egna HVB men det har visat sig vara svårt att göra det till en rimlig kostnad och att genomföra en effektiv vård och behandling. Dessutom blir det extra svårt i en mindre kommun som Motala att driva ett HVB ekonomisk effektivt. Det krävs att behandlingshemmet klarar en mycket bred målgrupp med differentierad problematik, vilket riskerar leda till sämre kvalitet. Det blir svårt att ha en specialiserad arbetsgrupp utan det krävs en mer generell kompetens och mer stöd från externa specialister. Risken för kvalitetsbrister ökar i en sådan verksamhet, vilket leder till att den enskilde kan bli utan det stöd som behövs.

Under tiden juni 2017 till november 2018 vistades totalt sju personer på Kartorp. Efter att personerna varit på Kartorp återgick två till hemmet, två placerades i familjehem, två i HVB, och en på stödboendet Redaren. Ett av syftena med Kartorp var att undvika externa placeringar för ungdomar vilket inte bedömdes ha uppfyllts.

I dagsläget bedöms det inte möjligt att driva Kartorp vare sig kvalitetsmässigt och ekonomiskt försvarbart. De ekonomiska medel som avsats kan bättre disponeras genom att används till andra insatsformer.

Pernilla Thunander
Socialdirektör

Per-Olof Andersson
Socialchef

Beslutsexpediering

Lokalsamordnare SN
Enhetschef Camilla Fagerlöf